

Programa de pretuteles

Resum: *Alzheimer Catalunya crea el programa de Pretuteles amb l'objectiu de donar atenció i suport a les persones amb signes de deteriorament cognitiu degut a una demència neurodegenerativa. Persones que són presumptes incapaces i que necessiten supervisió i ajut.*

Perquè ens cal la Pretutela?

Com a entitat tutelar, les persones que arriben a formar part del programa són persones que han estat declarades incapaces a través d'una sentència judicial i no tenen família o algú al voltant que assumeixi la tutela. En aquests casos necessiten d'una entitat, com Alzheimer Catalunya, que es pugui fer càrrec de cobrir les seves necessitats a nivell personal, econòmic i judicial. Per això es planteja que la Tutela per a les persones grans és una mesura que defensa la persona a partir del moment en que algú és declarat incapaç i el tutor accepta el càrrec. Però podem fer alguna cosa abans?

Si partim de la realitat temporal dels processos judicials, ens adonem que des que es posa de manifest que una persona pot ser un presumpte incapaç, normalment detectat a partir d'una situació d'alarma o de crisi que posa o pot posar en perill el benestar de la persona, fins que se la declara incapaç, pot arribar a passar entre 8 i 18 mesos. És durant aquests temps "d'incapass" que ens plantejarem si hi ha alguna forma de donar suport i ajuda a les persones.

Amb aquest plantejament va néixer a Alzheimer Catalunya, fa poc més d'un any, el programa de la Pretutela. Una vegada es detecta a la persona en situació de risc i es sospita d'una possible incapacitació, els professionals que s'han fet càrrec de la situació, normalment serveis socials, es poden posar en contacte amb el programa de Pretuteles i ens podem posar en marxa per donar suport i ajut a la persona presumpte incapaç. Normalment, aquest professional ens explica la situació de la persona amb deteriorament cognitiu, ens posa en antecedents, tant a nivell familiar, a nivell de salut com a nivell econòmic. Nosaltres anem a conèixer la persona, l'espai físic on viu, l'entorn familiar i els professionals que l'estan atenent i constatem si hi ha diagnòstic o signes evidents de deteriorament cognitiu.

Un cop realitzada una primera fotografia de la persona en totes les dimensions que ens són possibles accedir, (ja que no hem de perdre de vista que aquestes persones tenen

En el programa de Pretuteles, Alzheimer Catalunya exerceix la figura de guardador de fet vetllant per aquestes persones, donant suport als professionals que s'enfronten a diari amb aquesta realitat, fins a formalitzar el seu procediment d'incapacitació per passar a ser tutelada per l'Associació.

en comú el fet que es detecta una situació "estranya" o de "crisi" que fa posar en alerta l'entorn proper de la persona), l'equip de Pretuteles ens preguntem què és el que podem fer per ella, quins objectius comuns amb els professionals que porten el cas podem treballar i si podem garantir una ajuda real i efectiva per a aquesta persona.

Si la resposta a aquesta darrera pregunta és afirmativa el següent pas és cabdal en la Pretutela: presentem un escrit a fiscalia assumint la guarda de fet de la persona i en aquell moment és quan ens responsabilitzem d'ella. Que és la Guarda de Fet: "El guardador o guardadora de fet és la persona física o jurídica que té acollit transitòriament un menor que ha estat desemparat per aquella o aquelles persones que n'han de tenir cura, o qualsevol altra persona que, per raó de les seves circumstàncies personals, pot ser declarada incapaç o subjecta a curatela. Els actes del guardador o guardadora de fet ha d'ésser sempre en benefici de la persona en guarda i s'ha de limitar a tenir-ne cura i administrar-ne de manera ordinària els béns".

Durant aquest any llarg que portem treballant, hem anat descobrint les dificultats que ens hem pogut trobar al llarg del camí, que ens ajuden a créixer i a buscar alternatives que puguin garantir el benestar de les persones pretutelades per Alzheimer Catalunya.

Algunes dificultats vénen derivades del poc coneixement que es té sobre la figura de la Guarda de Fet, del poc reconeixement per part de les Administracions de la tasca que estem fent des de Pretuteles, i de la desconfiança que pot generar el presentar-se com a guardador de fet pel sol fet de voler ajudar les persones, sense demanar res a canvi, tan sols suport i ajut per poder realitzar les gestions que facilitaran i milloraran el benestar de la persona que intentem ajudar.

Quins són els objectius que prioritzem des del programa:

1- Acompanyar la persona és l'objectiu fonamental:

- acompanyar-la en la malaltia, fent un seguiment i control, per tal de poder afrontar amb ella, els canvis que van apareixent al llarg d'una demència.

- acompanyar la persona en el procés judicial: poder-la informar de tot el que va succeint i de què significa el procés.
- Compartir el treball que fem amb ella per tirar endavant la seva vida.

2- El seguiment dels béns de la persona:

- vetllem per la seva seguretat econòmica, contactant amb les entitats bancàries i activant un sistema d'alertes amb aquestes i els professionals de l'entorn de la persona, perquè sempre es pugui garantir el seu benestar.

3- Gestió i tramitació de recursos per tal de poder garantir que la persona formi part de la societat i participi de les ajudes a què pot accedir.

4- Vetllar per un entorn favorable i positiu, a nivell familiar, social i comunitari:

- treballar amb la família si n'hi ha.
- fomentar les amistats i fer participar la persona, en tot allò possible, en la comunitat en què viu i participa de la manera que ella cregui adequada.

Plantegem aquest "acompanyament" global de forma individualitzada; cada persona té unes necessitats i característiques específiques i han de ser ateses de manera individualitzada. Intentem, en la mesura del possible, incloure a la pròpia persona en la planificació dels seus recursos i en l'atenció de les seves necessitats, sempre tenint en compte i present el seu grau de comprensió en relació al deteriorament cognitiu que pateix.

El programa de Pretuteles segueix sent una novetat; i això suposa que encara no es coneix arreu. Cal doncs, que aquesta novetat que representa, sigui un punt de partida i no un punt i seguit. Cal començar a treballar amb cada una de les persones que es troben en aquest procés d'incapacitació des de l'inici, per tal de poder fer una entrada més òptima en l'assumpció de la posterior tutela.

A càrrec de **Duna Ulsamer**
Programa Pretuteles. Alzheimer Catalunya